

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2021. december

AKTUÁLIS

Ünnep

Az év vége az ünnepek mellett az összegzés, a visszatekintés időszaka is. Az idei év a Duna-Dráva Nemzeti Park számára a 25 éves jubileum jegyében telt. Ehhez kapcsolódóan igazgatóságunk számos helyi, regionális és országos eseményen kapott kiemelt megjelenési lehetőséget, többek között a Gödöllőn megtartott Magyar Nemzeti Parkok Hete tömegeket megmozgató nyitórendezvényén. Az év során programokkal, játékokkal, pályázatokkal hívtuk fel a nagyközönség figyelmét a természeti értékeinkre. Az idei év jelentős eredménye a szeptemberben kihirdetett, ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátum, melynek a Duna-Dráva Nemzeti Park is része. Munkánkat az év során nagy mértékben befolyásolta a koronavírus veszélyhelyzet alakulása, előfordultak időszakok, amikor létesítményeink, programjaink látogatása egyáltalán nem, vagy csak korlátozottan volt lehetséges.

Az alábbiakban dióhéjban összegezzük az idei évben megvalósult fejlesztéseket, beruházásokat. Lezárult a Bezerédi-Duna-ág, a dávodi Földvári-tó és a Karapancai erdei-tavak élőhelyrehabilitációja, lehetőséget adva a változatos, vizes élőhelyekhez kötődő fajok megjelenéséhez és megtelepedéséhez. Átadásra került a Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzetben a felújított Új templom turistapihenő és kilátó, megújult a Dráva Kapu Bemutatóközpont természetismereti kiállítása. A Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzetben felújítottuk a Cigány-hegyi kilátót, új turistapihenőt építettünk az Óbányai-völgyben. Kilátó épült a pécsi Pintér-Kert Arborétumban, 32 db nagyméretű információs táblát helyeztünk ki Somogy, Tolna és Baranya különböző Natura 2000 helyszínein, valamint új madármegfigyelő lesállítás és pallósor készült el a dávodi Földvári-tó madárparadicsománál. A mohácsi csata 500 éves évfordulójára készülve folytatódott a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyen található sírjelek felújítása, illetve a tömegsírok tudományos feltárása.

Az intenzív munkában gazdag év vége felé közeledve szeretnénk megköszönni a Duna-Dráva Nemzeti Parkban és más, igazgatóságunk működési területén található védett területeken tett látogatásukat, valamint nem utolsósorban a hozánk intézett kérdéseiket és visszajelzéseiket!

Fotó: Völgyi Sándor

Együttműködő partnereinknek megköszönjük támogatásukat, segítségüket, valamint a közös gondolkodást és cselekvést! A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság csapata békés karácsonyi ünnepeket és boldog, sikerekben, egészségben és eredményekben gazdag új esztendőt kíván Önöknek!

„Hol sírjaink domborulnak” A Mohácsi Nemzeti Emlékhely szerepe az emlékezet ápolásában konferencia

A Mohácsi Nemzeti Emlékhely feladata, hogy kegyelettel és méltósággal ápolja a csatában elhunytak emlékét, emlékeztesse az élőket a sorsfordító eseményre, és a legújabb ismereteket közvetítse modern eszközökkel az idelátogatóknak, ezzel is alakítva a magyar történelmi identitást. Ennek érdekében a Nemzeti Örökség Intézete, valamint a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, mint az Emlékhely üzemeltetője a csata közelgő 500. évfordulójára készülve tudományos konferenciát tartott december 3-án.

A konferencián köszöntőt mondott Dr. Rácz András környezetügyért felelős államtitkár és Dr. Hargitai János, országgyűlési képviselő, miniszteri biztos. Az előadások tematikája igen szerteágaó volt: az emlékezetpedagógiai és ifjúságnevelési témáktól kezdve a csata hadügyi vonatkozásain át a Mohácsi Nemzeti Emlékhely III. számú tömegsírjával kapcsolatos legújabb kutatási eredményeinek bemutatásáig terjedt.

Kép: Dr. Rácz András tartja köszöntőjét – fotó: Sztellik Endre

Új projekt hat ország részvételével – cél a Dunai szigetek megőrzése

15 együttműködő partner részvételével kezdetét vette a *WILDIsland* elnevezésű LIFE-projekt, amelynek célja hogy – a Duna természetes dinamikájának javításával, valamint a szigetek és a folyó árterére jellemző puhafás ligeterdők megőrzésével és helyreállításával – elősegítse számos dunai sziget természetességének, „vadon” jellegének erősítését.

Hazánkban három nemzeti park és egy vízügyi igazgatóság vesz részt a projektben.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság tervezett akciói között szerepel több mellékág-rekonstrukció, sarkantyú visszabontás, őshonos fajokkal történő erdőtelepítés, illetve erdőszerkezet-átalakítás és az inváziós fajok (pl. zöldjuhar, amerikai kőris, gyalogakác) elleni védekezés is.

A beavatkozások eredményeit botanikai felmérések útján lehet majd nyomon követni. Fontos elem a helyi lakosság figyelmének

felhívása a dunai szigetek természetvédelmi jelentőségére, illetve tanácsadás arra vonatkozóan, hogy ők hogyan járulhatnak hozzá ezeknek a szigeteknek a megőrzéséhez.

Téli madáretetés

Gyakori kérdések és válaszok a madáretetéssel kapcsolatban.

Mikor etessünk? Általában a tartós hideg beköszöntével kell az etetőket feltölteni. Az etetési időszak naptárhoz igazítva december elejétől február végéig tart. Nagyon fontos, hogy ilyenkor ne csak egyszer-egyszer, hanem folyamatosan tegyünk ki a táplálékot, hiszen az etetéssel a szokásosnál jóval több madarat vonzunk a területre. Ha a tél közepén hagyjuk magukra kis vendégeinket, és máshol nem találnak eleséget, akkor akár egy napon belül éhen pusztulnak. Különösen nagy a veszélye ennek ónos esők, havazások idején.

Mivel etessünk? A leggyakoribb a fekete napraforgó, de bármilyen olajos mag – dióbél, tökmag – megfelelő, hiszen ezeket a legtöbb madárfaj elfogyasztja. Kifejezetten cinegéknek készíthetünk olvasztott faggyú és különböző magok keverékéből madárkalácsot. Ez boltban is kapható, cinkegolyó néven. Az állati zsiradékok, például faggyú, háj, szalonna is kedvelt étele madarainknak. A rigók, vörösbegyek, poszáták szeretik a főtt zöldséget, főtt rizst, főtt tészta, almát. A pintyféléknek apróbb magokat: kölest, muhart, durvára őrölt kukoricadarát, ocsút adjunk. Figyeljünk arra, hogy a kihelyezett eleséget védjük az időjárástól – legyen teteje az etetőnek.

Mivel ne etessünk? Ne adjunk kenyérmorzsát, mert hamar megsavanyodik, és hasmenést okozhat. Kerüljük a sózott vagy pirított magvakat, a sózott vagy főtt szalonnát és romlott ételmaradékokat. A madáretetés elsődleges célja, hogy a madarakat a táplálékban szűkös időszakon átsegítsük, de az etetőn zajló élet megfigyelése is sok örömet jelent.

*Gregorits János, természetvédelmi őr
Kép: óvodások madáretetőt töltenek fel a pécsi Pintér-kert Arborétumban*

Madáritató télen?

De még mennyire! A természettel kapcsolatos médiatartalmakban sok szó esik a téli hónapokban a madáretetésről, annak mikéntjéről, szabályairól. De kevés helyen ejtenek szót arról, hogy vajon mi a helyzet a hideg időben a madáritatóval.

A madáritató ugyanolyan madárvédelmi eszköz, mint a mindenki számára ismert madáretető. Legyen az csupán egy nagyobb virágalátét, vagy egy profi módon kialakított sekély medence, a madarak egész évben látogatni fogják. Nem csak száraz nyári napokon, hanem a fagyos téli időben is használják, ha gondoskodunk folyamatosan a víz pótlásáról. A madáretető közelében létesített itató a napraforgómagra járó összes madár látogatni fogja, és olyan fajok is feltűnhetnek ilyenkor a víz mellett, melyekkel egyébként ritkábban találkozunk az etetőnél. Ilyen például a körisek termését fogyasztó süvöltő, a fenyvesekben bujkáló apróság, a királyka, vagy a fagyöngy termésén táplálkozó léprigó. Amellett, hogy hasznos tevékenység egy madáritató létesítése, talán nem csak a madárkedvelőknek örömteli látvány a sokszor alig 1-2 °C-os vízben fürdőző madarak látványa.

Völgyi Sándor

Különleges téli jelenség – alacsony vízállás a Dráván

Aki a téli időszakban, leginkább januárban a Drávához látogat, szokatlan látványban lehet része. A vízállás annyira alacsony, hogy a folyó partja rendkívül széles, hosszan lehet gyalogolni, míg elérjük a gyors folyású víztömeget. Ilyenkor helyenként kilátszanak a Dráva zátonyai is. A feljegyzések szerint az elmúlt évszázad alatt hat évben is előfordult, hogy a drávai vízszint nem érte el a 64 centimétert.

A jelenségre a magyarázatot a folyó teljes vízgyűjtőterületén kell keresni.

A Dráva vízállását az Alpokban található felső vízgyűjtő terület időjárási és hidrológiai helyzete határozza meg. A Dráva Órtilosnál folyik össze a Murával, utóbbi folyó vízállása is jelentősen befolyásolja a „végeredményt”.

Mivel a téli időszakban ezeken a területeken a csapadék általában hó formájában hullik, így a felszíni és felszín alatti lefolyás lecsökken. Ennek hatására a folyó vízszintje decemberben és januárban alacsony, az úgynevezett „kiszáradt tartományban” mozog. A vízszint emelkedése csak a hóolvadást követően, rendszerint márciusban kezdődik, amikor enyhül az idő.

Ennek a jelenségnek a megfigyelésére indít szakvezetéses túrát a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2022. január 22-én, a programról a hírlevél 5. oldalán adunk bővebb tájékoztatást.

Túra a Dráva medrében

Fotó: Rőder Attila

Bemutatóhelyeink nyitvatartása a karácsonyi-újévi időszakban

Az év végi ünnepek alatt bemutatóhelyeink nyitvatartási rendje az alábbiak szerint alakul:

Pécs – Pintér-kert Arborétum

- december 17-ig: a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 18 – január 2.: zárva
- január 3-tól: a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Szaporca – Ós-Dráva Látogatóközpont

- december 20-ig: a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 21 – január 3.: zárva
- január 4-től: a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Mohácsi Nemzeti Emlékhely

- december 23-ig: a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 24-25-26.: zárva
- december 27-30.: a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 31 – január 2.: zárva
- január 3-tól: a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Kölked – Fehér Gólya Múzeum

- december 18-ig: a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 19 – január 3.: zárva
- január 4-től: a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum

- december 23-ig: a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 24., 25., 26.: zárva
- december 27-30-ig: a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 31., január 1.: zárva
- január 2-től: a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Nagyharsányi Szoborpark

- december 23-ig: a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 24 – január 2.: zárva
- január 3-tól: a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Szársomlyó, túrák

- december 23-ig: a hivatalos túrarend szerint
- december 24 – január 4.: nem indul túra
- január 5-től: a hivatalos túrarend szerint

Drávaszentes – Dráva Kapu Bemutatóközpont

- a téli időszakban (április 30-ig) zárva

Pécs – Tettyei Mésztufa-barlang

- a téli időszakban (március 15-ig) zárva

Programajánló

Január 15.: Várjuk hulladékmentesen a gólyákat!

Gólyáink rendszeresen hordanak fel szemetet a fészkeikbe, hogy ezt lecsökkentsük mindennapjainkban fontos odafigyelni a környezettudatos életmódra. A program során megtanulhatjuk, hogy hogyan éljünk és vásároljunk természetközvetű szemléletmóddal, úgy hogy a környezetünknek és a gólyáknak is a legkevésbé ártunk. Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 10.00 óra, a program időtartama: 2-3 óra, a részvételi díj: 700 Ft/fő.

Január 22.: Túra a Dráva medrében

A túra a Dráva Cún és Majlátpuszta közötti szakaszán halad. Az ilyenkor jellemző alacsony vízállásnak köszönhetően az út nagy részében a mederben, illetve az ártéren haladva ismerkedhetnek a résztvevők a terület természeti értékeivel. A túra résztvevőinek száma korlátozott, ezért előzetes bejelentkezés szükséges! E-mail: komlos@ddnp.hu, evahorvath@ddnp.hu.

Helyszín, időpont: Ós-Dráva Látogatóközpont, 9.00 óra. A túra hossza, időtartama: 13 km, 5-6 óra, a részvételi díj: 700 Ft/fő

A programok résztvevőire a mindenkor érvényes koronavírus-veszélyhelyzettel összefüggő szabályok érvényesek.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388

E-mail: wodtke@ddnp.hu, komlos@ddnp.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra „Hírlevél leiratkozás” tárgyú [e-mailben](mailto:komlos@ddnp.hu)! Köszönjük!